

Príloha č. 3_Formulár žiadosti o spoluprácu

ŽIADOSŤ

*o spoluprácu na pilotnej schéme: Budovanie kapacít pre oblasť
participatívnej tvorby verejných politík v prostredí VÚC/regionálnej územnej
samosprávy*

Žiadateľ/VÚC:	Prešovský samosprávny kraj
Meno a priezvisko štatutára:	PaedDr. Milan Majerský, PhD.
Adresa sídla žiadateľa:	Námestie mieru 2, 080 01 Prešov
Počet zamestnancov VÚC:	254 (k 31.3.2020)
Právna forma:	samosprávny kraj
DIČ:	2021626332
IČO:	37870475

Názov verejnej politiky:	Vzdelanie pre dôstojný život
Odborný garant za VÚC:	PaedDr. Marián Cipár, PhD.
Názov MNO:	PRO COMMUNIO, o.z.
Odborný garant za MNO:	prof. Kamil Kardis, PhD.
Právna forma: ¹	Občianske združenie v súlade so zákonom č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov
DIČ:	-
IČO:	42027624
Kontaktná osoba za VÚC/meno:	PaedDr. Marián Cipár, PhD.
• pracovná pozícia:	Odborný referent
• telefónne číslo:	0903 790 381
• mail:	marian.cipar@vucpo.sk
Kontaktná osoba za MNO/meno:	prof. Kamil Kardis, PhD.
• pracovná pozícia:	predseda OZ PRO COMMUNIO
• telefónne číslo:	0904 738 488
• mail:	kamil.kardis@unipo.sk

¹ [1] oprávnené MNO sú:

- občianske združenia v súlade so zákonom č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov,
- neziskové organizácie, založené v súlade so zákonom NR SR č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby v znení neskorších predpisov;
- nadácie, založené v súlade so zákonom č. 34/2002 Z. z. o nadáciách a o zmene Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov,
- organizácie založené podľa osobitného predpisu (napr. účelové organizácie zriadené cirkvou, SČK, organizácie s medzinárodným prvkom s organizačnou zložkou v SR, a i.)
- záujmové združenie právnických osôb založené v súlade s ustanoveniami Občianskeho zákonníka.

VŠEOBECNÉ ÚDAJE O VÚC

Základné údaje o samosprávnom kraji – rozloha územia, počet obyvateľov, počet okresov, špecifická územia a priority VÚC vo vzťahu k Agende 2030.

1. Údaje o Prešovskom samosprávnom kraji

Základné informácie o kraji k 31.12.2018 (zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky):

Rozloha:	8 973 km ²
Počet obyvateľov:	825 022
Hustota obyvateľstva na 1 km²:	91,88 obyv./km ²
Ekonomicky aktívne obyvateľstvo (tis. osôb):	398 tis.
Priemerný vek:	38,59 rokov
Počet okresov:	13
Počet obcí:	665
z toho počet miest:	23
Sídlo kraja:	Prešov (175 038 obyvateľov okresu)
Podiel mestského obyvateľstva (%):	47 %

Prešovský kraj je podľa rozlohy druhým najväčším krajom na Slovensku. Tvorí ho historické regióny severného, stredného a čiastočne južného Spiša, horného a dolného Šariša a horného Zemplína. Územie Prešovského kraja patrí medzi redšie osídlené oblasti Slovenskej republiky. Tvorí ho 665 obcí a 23 miest. Priemerná hustota osídlenia je takmer 92 obyvateľov na km². Z celkového počtu obyvateľov žije 47,1 % v mestách (krajské sídlo Prešov obýva 89 618 obyvateľov). V sídelnej štruktúre regiónu sú zastúpené všetky typy sídelných formácií, od lazničných osídlení, vidieckych obcí, po malé, stredné a väčšie mestá.

Prešovský kraj v ekonomickej výkonnosti a v príjmoch obyvateľstva zaostáva v hospodárskom rozvoji za úrovňou Slovenskej republiky. Na tvorbe celoštátneho hrubého domáceho produktu (HDP) sa Prešovský kraj podieľa objemom 9%, čo predstavuje najmenší podiel zo všetkých 8 krajov Slovenska. Regionálny HDP postupne rastie, ale napriek tomu patrí stále k podpriemerným v rámci EÚ.

Vzťah vybranej verejnej politiky k Agende 2030

Verejná politika vychádza zo záväzku: „Zaväzujeme sa poskytovať inkluzívne a spravodlivé kvalitné vzdelanie na všetkých úrovniach - od skorého detstva, cez základné, stredné, vyššie, technické až po odborné vzdelávanie. Všetci ľudia, bez ohľadu na pohlavie, vek, rasu alebo etnický pôvod a osoby s postihnutím, migranti, domorodé obyvateľstvo, deti a mladiství, najmä tí v zraniteľných situáciách, by mali mať prístup k príležitostiam celoživotného vzdelávania, ktoré by im pomohli získať vedomosti a zručnosti potrebné pre využitie príležitostí a pre plnohodnotnú účasť v spoločnosti.“ (Agenda 2030, s. 7)

Verejná politika je v súlade s nasledovnými cieľmi Agendy 2030:

Cieľ 1. Ukončiť chudobu všade a vo všetkých jej formách.

Cieľ 4. Zabezpečiť inkluzívne, spravodlivé a kvalitné vzdelávanie a podporovať celoživotné vzdelávacie príležitosti pre všetkých.

Cieľ 8. Podporovať trvalý, inkluzívny a trvalo udržateľný ekonomický rast, plnú a produktívnu zamestnanosť a dôstojnú prácu pre všetkých.

Bližšie pozri (Agenda 2030, s. 14 – 19)

MOTIVÁCIA

Prečo má vaša inštitúcia záujem zapojiť sa do procesu budovania kapacít v oblasti riadeného zapájania verejnosti do tvorby verejných politik?

Motivácia pre budovania kapacít v oblasti riadeného zapájania verejnosti do tvorby verejných politik.

Jednou zo základných prekážok v oblasti trhu práce Prešovského samosprávneho kraja je nesúlad medzi ponukou stredných odborných škôl, zručnosťami ich absolventov a potrebami trhu práce. Výsledkom je neefektívne vynakladanie finančných prostriedkov, ktoré by sa mohli využiť pre zvýšenie kvality vzdelávania a materiálno-technického a priestorového vybavenia škôl. Preto je potrebné vykonať postupné kroky k optimalizácii siete škôl v súlade s očakávaným vývojom trhu práce, demografickým vývojom a štruktúrou nezamestnaných, osobitne dospelých príslušníkov marginalizovaných komunít. Najpočetnejšou skupinou sú príslušníci marginalizovaných rómskych komunít. Verejná politika „Vzdelanie pre dôstojný život“ si kladie za cieľ systémovo riešiť potreby trhu práce na regionálnej úrovni vo väzbe na celoživotné vzdelávanie a rekvalifikácie nezamestnaných z radov príslušníkov marginalizovaných komunít.

Dôležitým aspektom dosiahnutia cieľov verejnej politiky je spolupráca podnikov, najmä malých a stredných podnikateľov (MSP), sociálnych a obecných podnikov so strednými odbornými školami, čím sa zabezpečuje previazanosť odborného vzdelávania a prípravy v školách s potrebami zamestnávateľov. Vzdelávanie a rekvalifikácia je jednou zo základných ciest k zvýšeniu kvality života príslušníkov marginalizovaných a sociálne znevýhodnených komunít. Spolupráca medzi PSK, školami a zamestnávateľmi si kladie za cieľ skvalitnenie stredného odborného vzdelávania a zvýšenie kvalifikácie pracovnej sily, ako nástroja zníženia nezamestnanosti v regióne. Vybraná politika je rozsiahla z hľadiska tém, faktorov, aktérov a organizácie.

Aktéri a aktivity verejnej politiky

Prešovský samosprávny kraj (PSK) môže priamo ovplyvňovať len časť uvedených aktivít (napr. kvalitu odborného vzdelávania prostredníctvom siete odborných škôl v kraji). Táto sieť môže zabezpečiť adekvátnu ponuku rekvalifikačných kurzov a odborného vzdelávania. Ďalšie okruhy aktivít: komunikácia so zamestnávateľmi, tútoring, mentoring, podpora sociálnych podnikov. Umiestňovanie rekvalifikovaných príslušníkov marginalizovaných a sociálne znevýhodnených komunít na trh práce si vyžaduje **vytvorenie systémového riešenia (verejnej politiky) za participácie relevantných partnerov (zamestnávateľa, mestá a obce, tretí sektor a cirkvi a náboženské spoločnosti)**. **Kľúčovým prvkom úspešnosti verejnej politiky je cieľová skupina** – nezamestnaní príslušníci sociálne znevýhodnených a marginalizovaných komunít.

Títo sa vyznačujú nízkou kvalifikáciou a zručnosťami, stratou sociálnych, hygienických a pracovných návykov, ktoré sú základnou bariérou ich uplatnenia na trhu práce.

V neposlednom rade je potrebné, aby sa **verejnosc' (majorita) stotožnila s cieľmi a realizáciou verejnej politiky**. Rizikom je miestami napätý vzťah medzi majoritou a príslušníkmi MRK na lokálnej úrovni a spoločenské a kultúrne bariéry. Bez účasti verejnosti a spolupracujúcimi inštitúciami nie je možné uvedenú politiku realizovať. Dôležitým prvkom verejnej politiky je informovanosť tak príslušníkov marginalizovaných a sociálne znevýhodnených komúní o aktivitách a výstupoch projektu a zároveň diseminácia výstupov projektu voči majoritnej spoločnosti.

Riešenie týchto úloh si vyžaduje multisektorový prístup a integráciu sektorových politik štátu na území kraja k vytvoreniu regionálnej politiky vzdelávania a zamestnanosti príslušníkov marginalizovaných a sociálne znevýhodnených komúní.

NÁVRH VEREJNEJ POLITIKY

Identifikujte verejnú politiku ktorú plánujete realizovať participatívne – so zapojením verejnosti pri zohľadnení podmienok Výzvy.

Verejná politika: Vzdelanie pre dôstojný život

Popis verejnej politiky

Vybraná politika je politikou, ktorá je rozsiahla z hľadiska tém, faktorov a aktérov. Téma vzdelávania dospelých príslušníkov MRK a ich uplatnenia na trhu práce v podmienkach samosprávneho kraja v sebe obsahuje viacero skutočností, ktoré vyžadujú zapájanie verejnosti do tvorby verejnej politiky. Proces uplatnenia dospelých príslušníkov marginalizovaných rómskych komúní na trhu práce prostredníctvom vzdelávania a rekvalifikácie v sebe zahŕňa minimálne:

- Budovanie školskej infraštruktúry (technickej, personálnej, odbornej).
- Prepojenie odborného školstva s potrebami zamestnávateľov (trhu práce).
- Analýzu potrieb lokálneho a regionálneho trhu práce.
- Vytvorenie systému komunikácie a spolupráce so zamestnávateľmi na území samosprávneho kraja pri tvorbe pracovných miest.
- Analýzu voľných pracovných síl a analýzu možností ich vzdelávania a rekvalifikácie.
- Podporu činnosti sociálnych podnikov na území kraja (spolupráce s miestnou samosprávnou, cirkvami a tretím sektorom).
- Zabezpečenie tútoringu a mentoringu pre príslušníkov MRK a iných marginalizovaných skupín pri ich zapojení do pracovného procesu (prepojenie so sociálnou a pastoračnou prácou).
- Podpora malých a stredných podnikateľov a ostatných zamestnávateľov v rámci efektívneho čerpania fondov EÚ.

Riešenie týchto úloh si vyžaduje **multisektorový prístup a integráciu sektorových politik štátu** na území kraja k vytvoreniu regionálnej politiky vzdelávania a zamestnanosti príslušníkov marginalizovaných a sociálne znevýhodnených komúní.

Cieľom verejnej politiky je zapojiť nezamestnané dospelé osoby z prostredia marginalizovaných skupín obyvateľstva na trh práce prostredníctvom nasledovných foriem:

- Odborné vzdelávanie alebo rekvalifikácia.
- Prechodné zamestnanie pre osoby zo sociálne znevýhodneného prostredia.
- Mentoring a tútoring.
- Pracovná integrácia prostredníctvom priebežnej dotácie z verejných zdrojov.
- Socializácia nezamestnaných na základe produktívnej činnosti.
- Vytváranie trvalých pracovných miest so samofinancovaním.

Existujúce aktivity vo vyššie uvedených oblastiach majú výrazne lokálny charakter vo väzbe na miestne podmienky. Ide predovšetkým o registrované sociálne podniky, mestské/obecné podniky, ktorých účelom je poskytnúť zamestnanie členom cieľovej skupiny. Možnosti lokálnych sociálno-ekonomických partnerov sú často odborne, personálne, finančne, technicky a priestorovo obmedzené. Problematika zapojenia príslušníkov sociálne znevýhodnených a marginalizovaných komunít na trh práce má dosah nielen na trh práce, ale aj na kvalitu života v jednotlivých regiónoch PSK (vzdelávacia, sociálna, kultúrna, zdravotnícka a dopravná infraštruktúra, kvalita verejnej správy a kvalita ľudských zdrojov). PSK môže v tejto oblasti pôsobiť prostredníctvom svojich stredných škôl, sociálnych aktivít a prostredníctvom grantových schém na podporu lokálnych aktivít na trhu práce).

V rámci projektu plánujeme realizovať 5 pilotných projektov systémom rekvalifikácie príslušníkov marginalizovaných komunít, ich tútoring, mentoring a následne ich začlenenie na trh práce (prostredníctvom klasického zamestnávateľa alebo sociálneho podniku). Vstupom samosprávneho kraja do celého procesu môžeme výrazne podporiť lokálne pilotné projekty, šíriť dobrú prax a posunúť tematiku na regionálnu úroveň.

Otázka systémovej podpory zamestnanosti príslušníkov MRK a iných marginalizovaných a sociálne znevýhodnených skupín je predmetom komplexného prístupu, ktorý zahŕňa kľúčové faktory pre činnosť obecných a sociálnych podnikov podľa kompetencií a možností VUC:

- Spolupráca s miestnou samosprávou.
- Rekvalifikačné aktivity stredných odborných škôl, podpora elokovaných pracovísk.
- Vznik a podpora sociálnych podnikov za účasti partnerov (obec, stredná škola, zamestnávateľia, VUC a sociálny podnik) na lokálnej úrovni.
- Stimulovanie vzájomnej spolupráce sociálno-ekonomických partnerov (MRK, organizácie zdravotne postihnutých, stredné odborné školy, zamestnávateľia, sociálne podniky, VUC).
- Pozitívne kultúrne a sociálne vplyvy na rodinu, prarodinné aktivity.
- Podpora pastoračnej podpory cirkví a náboženských spoločností, sociálnych a vzdelávacích aktivít organizácií tretieho sektora.

Personálne a inštitucionálne zabezpečenie

V rámci projektu vytvoríme nasledovné pracovné pozície:

- a) Manažér participačného procesu (PSK).
- b) Koordinátor participačného procesu 1 (PSK).
- c) Koordinátor participačného procesu 2 (PSK).
- d) Odborný garant (spolupracujúca MNO).
- e) Procesný analytik (spolupracujúca MNO).

- f) Expert - videozber dát (paušálne financovanie).
- g) Expert - pomocné grafické práce (paušálne financovanie).
- h) Odborný garant - pracovník PSK, ktorý nebude financovaný z rozpočtu projektu.

V rámci aktivít projektu počítame so zapojením ďalších expertov a odborných pracovníkov z OZ PRO COMMUNIO, Prešovskej univerzity a spolupracujúcich organizácií na zabezpečenie analytických, odborným výskumných a administratívnych činností. Ich činnosť bude financovaná z paušálu rozpočtu projektu.

Realizačný tím bude riadiť manažér participačného procesu. Tento riadi všetkých členov tímu (tak odborníkov ako aj administratívne práce, grafické práce a video-zber dát). Za odborné aktivity projektu a koordináciu spolupráce PSK a OZ PRO COMMUNIO bude zodpovedať odborný garant projektu. Koordinátori participačného procesu 1 a 2 zodpovedajú za vopred definované oblasti sieťovania stredných odborných škôl, zamestnávateľov, sociálnych podnikov, záujemcov o odborné vzdelávanie a rekvalifikáciu, iné verejné inštitúcie, cirkvi a tretí sektor.

OZ PRO COMMUNIO bude disponovať 2 stálymi pracovníkmi (odborný garant za MNO a procesný analytik). OZ PRO COMMUNIO bude angažovať podľa potreby analytických a výskumných činností ďalších odborných spolupracovníkov a zabezpečovať administratívne činnosti.

Časový harmonogram aktivít

Projekt bude realizovaný v období 01/2021 – 12/2022, t.j. 24 mesiacov.

Rozpočet:

Celková výška rozpočtu na projekt je 200 000,00 Eur. Z toho:

- nenávratný finančný príspevok predstavuje 95 % z rozpočtu, t.j. 190 000,- eur
- spolufinancovanie projektu VUC predstavuje 5 % z rozpočtu, t.j. 10 000,- eur

Rozpočet bude pozostávať z priamych výdavkov a paušálnych výdavkov v zmysle výzvy na predloženie žiadosti o spoluprácu. V rámci rozpočtu bude alokovaná suma 20 000,- eur na činnosť spolupracujúcej MNO. Čerpanie finančných prostriedkov bude vychádzať zo systému kombinácie zálohových platieb a refundácie.

Súlad projektu s prioritami výzvy

PSK sa zaväzuje budovať svoje odborné kapacity verejnej politiky „Vzdelanie pre dôstojný život“ za dodržania princípov otvoreného vládnutia a zapájania verejnosti do tvorby verejných politík. Projekt je v súlade s hlavnými prioritami a cieľmi pilotnej schémy:

- **Budovanie kapacít** – projekt skvalitní politiku PSK v oblasti zapájania verejnosti do tvorby verejných politík a otvoreného vládnutia prostredníctvom vytvorenia a udržania nových pracovných miest a procesov, posilňujúcich účasť verejnosti na správe vecí verejných.

- **Zavádzanie inovatívnych opatrení/intervencií do praxe verejnej správy** – projekt navrhuje aj inovácie podporujúce a rozširujúce účasť verejnosti v procesoch tvorby verejných politík vrátane konzultačného procesu o Budúcnosti Európy.
- **Participatívna tvorba verejných politík v partnerstve** – projekt realizuje verejnú politiku v partnerstve, vo vzájomnom dialógu subjektov verejnej správy, mimovládnych organizácií a verejnosti ako predpoklad rozvoja a kvalitnejšej implementácie verejných služieb.

Úloha odborných aktérov projektu

Kľúčovú úlohu pri realizácii projektu bude mať spolupráca projektového tímu, Inštitútu rozvoja PSK, ktorý je súčasťou Odboru strategického rozvoja a projektového riadenia Úradu PSK a spolupracujúcej MNO. Činnosť Inštitútu rozvoja PSK je prierezová vo väzbe na odbory Úradu PSK a zabezpečí prepojenie a účasť odborných kapacít Úradu na realizácii projektu. Projektový tím, zložený z manažéra a koordinátorov participácie zabezpečí riadenie projektu, odborné pokrytie tém odborného vzdelávania a rekvalifikácie, sociálnych podnikov, komunikácie so zamestnávateľmi, komunikáciu s pracovníkmi, pôsobiacimi v marginalizovaných a sociálne znevýhodnených komunitách. Zároveň zabezpečí administratívne a finančné riadenie projektu, koordináciu činnosti partnerov projektu, publicitu, sieťovanie partnerov, realizáciu pilotných projektov a disemináciu výstupov a výsledkov projektu. OZ PRO COMMUNIO zabezpečí analytické činnosti, spojené s prípravou verejnej politiky so zapojením expertov VS a MNO:

- Identifikácia problémov a ich analýza.
- Analýza súčasného stavu a možností implementácie verejnej politiky.
- Analýza budúceho vývoja a východiská rámcovej vízie / priorít / cieľov.
- Priebežné analytické činnosti.

Trvalá udržateľnosť projektu

Dôležitým aspektom realizácie projektu je jeho trvalá udržateľnosť. Aktivity, výstupy a výsledky projektu budú použité v rámci budovania **Klastra sociálnej ekonomiky Prešovského samosprávneho kraja**. Existuje viacero oblastí, v ktorých môže PSK podporiť sociálnu ekonomiku a činnosť sociálnych podnikov **na miestnej úrovni** a to:

- Výhodným prenájomom nevyužívaného majetku PSK (budov a pozemkov) pre potreby činnosti sociálnych podnikov na miestnej úrovni.
- Vytvorením grantového systému na podporu vzniku a činnosti sociálnych podnikov (na základe analýzy ich potrieb).
- Prípravou a realizáciou projektov za účasti PSK zameraných na podporu sociálneho podnikania a podporených zo zdrojov EÚ alebo štátnych zdrojov na regionálnej úrovni.
- Zapojením stredných odborných škôl do vzniku a činnosti sociálnych podnikov.
- Informačnou podporou pre sociálne podniky o grantových zdrojoch zo strany PSK.
- Vstupom PSK ako zakladateľa do sociálnych podnikov, v prípade osobitného záujmu.
- Vytvorením združenia (klastra) sociálnych podnikov na území PSK s cieľom zabezpečenia:

- Informovanosti sociálnych podnikov o grantových zdrojoch,
- Vzdelávaním zamestnancov a riadiacich pracovníkov,
- Vzájomnej informovanosti,
- Vyhľadávania podnikateľských príležitostí a vzájomnej spolupráce,
- Spoločnej realizácie projektov a využívanie systému spoločných služieb.

V roku 2021 pripravujeme založenie združenia - v právnej forme združenie právnických osôb so zakladajúcim členom PSK, ktoré bude otvorené pre ďalších členov z radov obcí, podnikateľov a ďalších sociálno-ekonomických partnerov. Aktivity projektu budú v plnej miere podporovať vznik a rozbeh činnosti Klastra sociálnej ekonomiky PSK.

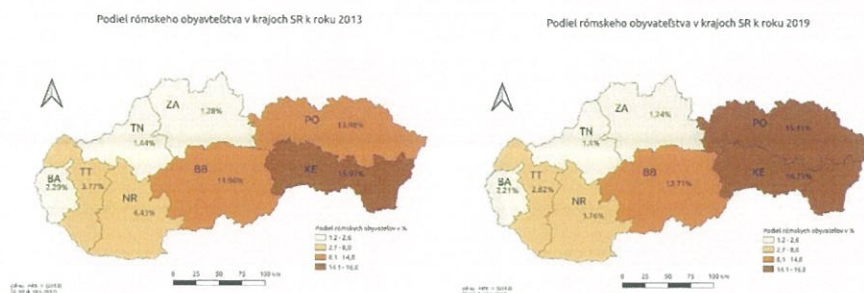
ÚČEL VEREJNEJ POLITIKY

Popísať stručne východiskovú situáciu vo vzťahu k navrhovanej politike, resp. faktorom, ktoré ju v súčasnosti ovplyvňujú. Podrobnejšie popíšte potreby cieľovej skupiny/cieľových skupín, ktorých sa verejná politika týka. Popíšte, prečo si myslíte, že je dôležité, aby boli tieto cieľové skupiny zapojené do participatívnej tvorby verejnej politiky. Ako chcete využiť ich potenciál a čo od nich v čase prípravy, tvorby a implementácie verejnej politiky očakávate?

Východisková situácia – faktory verejnej politiky

Súčasný demografický vývoj, vysoký prirodzený prírastok príslušníkov MRK na území kraja a ich nízka vzdelanostná úroveň sú dôležitou skutočnosťou a faktorom, ktorý bude v nasledujúcich rokoch ovplyvňovať sociálny a ekonomický rozvoj samosprávneho kraja. Za posledné desaťročie Úrad Splnomocnenca vlády pre rómske komunity vypracoval a zverejnil dva atlasy rómskych komunit (v roku 2013 a 2019), ktoré mapujú rómske komunity na Slovensku. Podľa štatistík z oboch atlasov je podiel rómskeho obyvateľstva výrazne vyšší v Košickom, Prešovskom a Banskobystrickom kraji.

Z porovnania atlasov v rokoch 2013 a 2019 vyplýva, že podiel rómskeho obyvateľstva v troch uvedených krajoch sa zvýšil a v ostatných krajoch Slovenska sa znížil, pričom celkovo sa podiel rómskeho obyvateľstva na Slovensku zvýšil. **V Prešovskom a Košickom kraji je podiel rómskeho obyvateľstva vyšší ako 15%.**

V Prešovskom samosprávnom kraji (PSK) žije podľa Atlasu rómskych komunit z roku 2019 (ARK 2019) viac ako 127 000 Rómov, čo je viac ako 30% celoslovenskej rómskej populácie.

Miera zamestnanosti Rómov je nízka, životné podmienky sú často nedostatočné a prístup k verejnej infraštruktúre vrátane vzdelávania je taktiež nízky. Táto skutočnosť vplýva aj na fakt,

že PSK má najviac najmenej rozvinutých okresov (9 z 13 okresov PSK je NRO) s vysokou mierou nezamestnanosti a čelí silnej emigrácii pracovnej sily, odlivu mozgov a starnutiu obyvateľstva. Boli prijaté rôzne opatrenia na zlepšenie integrácie rómskej menšiny na národnej a komunálnej úrovni; výsledky sú však často neuspokojivé. Zároveň **všetky prognózy nasvedčujú, že význam Rómov pre miestny hospodársky a sociálny rozvoj porastie**. Je to minimálne zdroj pracovnej sily, ktorá predstavuje jeden z rozvojových potenciálov kraja a je nevyhnutné ho čím skôr zapojiť.

Prešovský samosprávny kraj sa bude angažovať v tejto verejnej politike z nasledujúcich dôvodov:

- Nevyhnutnosť budovania kapacít zameraných na riešenie problematiky MRK a iných marginalizovaných a sociálne znevýhodnených skupín v PSK, vyplývajúca z Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja PSK na roky 2014-2020.
- Demografický trend - narastajúci počet príslušníkov MRK v PSK.
- Prehlbovanie generačnej chudoby v MRK a jej negatívny vplyv na životné podmienky.
- Neefektívna politika štátu v oblasti MRK a riešenia bez dlhodobých výsledkov.
- Súvis prítomnosti vysokého podielu príslušníkov MRK v okrese na zaradenie okresu do zoznamu najmenej rozvinutých okresov.
- Závazok PSK v rámci Iniciatívy Catching-Up Regions II vytvoriť vnútorné personálne kapacity na pomoc obciam s podielom marginalizovaných rómskych obyvateľov.

Koneční užívatelia

Cieľom verejnej politiky je zapojiť dlhodobo nezamestnané dospelé osoby a dospelé osoby z prostredia marginalizovaných a sociálne znevýhodnených skupín obyvateľstva na trh práce prostredníctvom nasledovných foriem:

- Odborné vzdelávanie alebo rekvalifikácia.
- Prechodné zamestnanie pre osoby zo sociálne znevýhodneného prostredia.
- Mentoring a tútoring.
- Pracovná integrácia prostredníctvom priebežnej dotácie z verejných zdrojov.
- Socializácia nezamestnaných na základe produktívnej činnosti.
- Vytváranie trvalých pracovných miest so samofinancovaním.

Cieľová skupina participatívnej verejnej politiky (sociálno-ekonomickí partneri)

Úlohy verejnej politiky bude potrebné riešiť v úzkej súčinnosti s kľúčovými aktérmi a činiteľmi celého procesu:

- obce s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít,
- sociálne podniky a zamestnávateľia vo verejnom a súkromnom sektore,
- UPSVaR, ministerstvá, Inštitút sociálnej ekonomiky, iné štátne orgány,
- organizácie zdravotne postihnutých,
- stredné odborné školy v PSK,
- inštitúcie celoživotného odborného vzdelávania,

- ostatní partneri, ktorí pôsobia v komunitách MRK a v sociálne znevýhodnených komunitách (cirkvi a náboženské spoločnosti, tretí sektor).

Zapojenie cieľovej skupiny v procese prípravy, tvorby a implementácie verejnej politiky

Cieľová skupina bude zapojená do procesu prípravy, tvorby a implementácie verejnej politiky na základe svojho zamerania a kompetencií v rámci nasledovných aktivít projektu:

- úvodné školenie zamerané na participatívnu tvorbu verejných politík pre manažérov/koordinátorov participácie za jednotlivé subjekty VS/ MNO, zapojené do pilotnej schémy,
- nadstavbové školenie zamerané na participatívnu tvorbu verejných politík pre ostatných relevantných zamestnancov vyššieho územného celku (v previazaní na výber témy verejnej politiky), expertov MNO, ako aj ostatných relevantných aktérov,
- pravidelné pracovné stretnutia zástupcov projektového tímu, pilotných projektov a vybraných expertov – manažérov/koordinátorov participácie za jednotlivé zapojené subjekty s cieľom budovať podporné platformy pre výmenu skúseností,
- analytické činnosti, spojené s prípravou verejnej politiky so zapojením expertov VS a MNO:
- príprava a spracovanie participatívneho scenára tvorby verejnej politiky,
- odborná konferencia pre laickú a odbornú verejnosť, na ktorej bude predstavený scenár participatívnej tvorby verejných politík,
- realizácia informačných podujatí/pracovných stretnutí, zameraných na účasť relevantných aktérov a verejnosti/občanov v zmysle participatívneho scenára tvorby verejnej politiky,
- odborné poradenstvo, konzultácie a coaching pre zástupcov jednotlivých pilotných projektov, realizované formou spoločných, alebo individuálnych konzultačných/informačných dní a couchingu,
- publikovanie priebežných výstupov a informácií o procese participatívnej tvorby verejnej politiky,
- príprava a realizácia záverečnej konferencie – predstavenie verejnej politiky, spojenej s verejným vyhodnotením procesu participatívnej tvorby verejnej politiky pri zapojení spolupracujúcich aktérov a verejnosti,
- finalizácia verejnej politiky a jej príprava na zavedenie do praxe,
- publicita a informovanosť/riadenie projektu.

Samostatnou aktivitou bude zapájanie a participácia širokej verejnosti do riešenia témy a to predovšetkým prostredníctvom publicity projektu, aktivít a výstupov pilotných projektov a získavaním podpory pre aktivity projektu prostredníctvom mienkotvorných osobností priamo v regióne. Tieto úlohy zabezpečí PSK za súčinnosti spolupracujúcich relevantných organizácií tretieho sektora na území PSK. Uvedené aktivity sú v súlade s výzvou a požiadavkami na zapojenie verejnosti a sociálno-ekonomických partnerov do realizácie projektu.

Základným cieľom žiadosti o spoluprácu je definovať verejnú politiku „Vzdelanie pre dôstojný život“, vytvoriť sieť spolupracujúcich partnerov – stredných odborných škôl, sociálnych podnikov, zamestnávateľov a relevantných zástupcov marginalizovaných a sociálne znevýhodnených komunít. Vytvoriť podmienky pre systematické riešenie realizácie odborného

vzdelávania a rekvalifikácií pre dospelých príslušníkov marginalizovaných a sociálne znevýhodnených komunit v produktívnom veku.

SPOLUPRACUJÚCA MNO

Identifikujte spolupracujúcu mimovládnu organizáciu/organizácie a popíšte ich úlohu. Vymenujte kľúčových expertov za MNO, ktorí budú do participatívneho procesu tvorby verejnej politiky zapojení (so zámerom využiť know-how, expertízu, kreativitu MNO v procese tvorby verejných politík a tým skvalitniť samotné rozhodnutie VÚC).

Popis MNO

Spolupracujúcou mimovládnu organizáciou je Občianske združenie OZ PRO COMMUNIO, o.z. (ďalej len „OZ“), ktoré pôsobí pri Gréckokatolíckej teologickej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove. OZ má sídlo a pôsobí na území Prešovského samosprávneho kraja. Sídlom občianskeho združenia je Bajkalská 7, 080 01 Prešov, Slovenská republika. Občianske združenie je dobrovoľné výberové združenie vedeckých a pedagogických pracovníkov, odborných pracovníkov a ďalších záujemcov o vedu a vzdelávanie, pomoc a poradenstvo.

Cieľom občianskeho združenia OZ je (okrem iných aktivít):

- tvorba, rozvoj, ochrana, obnova a prezentácia duchovných a kultúrnych hodnôt,
- ochrana ľudských práv a základných slobôd,
- vzdelávanie, príprava a organizácia školení, odborných kurzov, seminárov, konferencií, verejných podujatí a tvorba vzdelávacích programov, organizovania a sprostredkovania vzdelávacích a výmenných pobytov;
- výskum, vývoj, vedecko-technické služby a informačné služby,
- služby na podporu regionálneho rozvoja a zamestnanosti,
- organizovanie vzdelávania, školení, seminárov, pracovných skupín, konferencií, ktorých realizácia bude zabezpečená internými alebo externými lektormi,
- odborná poradenská a konzultačná činnosť v oblastiach záujmu neziskovej organizácie,
- sociálna podpora a integrácia marginalizovaných skupín na Slovensku.

Know-how MNO

Predkladáme vybrané informácie o OZ: OZ realizovalo a realizuje mnoho vedeckých i rozvojových projektov. Ide o širokú škálu domácich, cezhraničných i medzinárodných projektov.

OZ dlhodobo pôsobí v oblastiach verejnej politiky Vzdelávanie a dôstojný život v podpory etnických a náboženských komunit a sociálnych skupín.

Kreativita a prínos MNO pre skvalitnenie verejnej politiky

V rámci činností spojených s implementáciou úloh spolupracujúcej mimovládnej neziskovej organizácie/organizácií a expertov MNO, ktorí budú do participatívneho procesu zapojení so zámerom využiť know-how, expertízu, kreativitu MNO v procese tvorby verejných politík a tým skvalitniť samotné rozhodnutie VÚC.

Cieľom analytických činností, spojených s predkladaným projektom a vypracovaním expertízy je:

1. Identifikácia faktorov sociálnej exklúzie (vylúčenia, marginalizácie) na území PSK

Spomedzi širokého spektra faktorov korelujúcich s marginalizáciou venujeme svoju pozornosť predovšetkým dvom skupinám determinantov: socioekonomickým a kultúrno-náboženským.

Dôraz bude kladený na:

- ekonomickú dimenziu: predstavuje dlhodobú nezamestnanosť, nestálosť práce, domácnosť bez zamestnaného člena, či príjmovú chudobu,
- sociálnu dimenziu: značí rozpad tradičnej rodiny a manželstva, nechcené tehotenstvo mladých dievčat, kriminalitu, delikvenciu mládeže a podobne,
- politickú dimenziu: prezentuje nedostatok politických práv, nízku participáciu, nízku mieru komunitnej aktivity, sociálne výtržnosti a ďalšie,
- individuálnu dimenziu: zahŕňa mentálne a fyzické zdravie, chorobu, prítomnosť určitého hendikepu, nízku vzdelanostnú úroveň, nepostačujúcu sebadôveru či sebaúctu,
- priestorovú dimenziu: implementuje marginalizáciu exkludovaných v oblastiach s kumuláciou rizikových determinantov, ako napríklad kriminalita, nízka kvalita života, nedostatočná dostupnosť sociálnych služieb a podobne.

2. **Analýza jednotlivých nástrojov efektívnej sociálnej podpory rómskej komunity a jej zapojenia do participatívnych procesov.** Na tento cieľ sa snažíme nazerať optikou najnovších vedeckých poznatkov a empirických dát sociológie, sociálnej práce a sociálnej politiky Európskej únie a Slovenskej republiky.

3. **Návrh konkrétnych opatrení (priorít) smerujúcich k eliminácii faktorov sociálnej exklúzie** rómskeho etnika vo vybraných lokalitách PSK a skvalitnenia efektívnej implementácii verejnej politiky na území PSK.

Prínos expertízy vykonanej OZ PRO COMMUNIO:

Východiskom predloženého návrhu je solídna diagnostika aktuálneho stavu týkajúceho sa rómskej problematiky a problematiky sociálne znevýhodnených komunit, ktorá sa opiera o najnovšiu predmetnú literatúru, ale aj sekundárne empirické dáta.

Tento prínos je realizovaný v rámci konkrétnych činností:

- sociálna diagnostika s poukazaním na aktuálny stav a kondíciu cieľovej skupiny na základe primárnych a sekundárnych empirických dát; Predpokladá sa realizácia vlastného výskumu; SWOT analýza
- identifikácia determinantov a faktorov sociálnej a ekonomickej exklúzie rómskeho etnika;
- sociálna prognostika s dôrazom na vyhodnotenie pôsobenia inštitucionálnych a mimoinštitucionálnych foriem sociálnej opory cieľovej skupiny;
- návrh riešení pre prax, ktoré majú prispieť k optimálnemu zlepšeniu kvality života cieľovej skupiny a jej zapojenia do verejnej politiky, v procese participatívnej tvorby verejných politík na národnej, regionálnej a lokálnej úrovni.

- zabezpečenie podpory participatívnej tvorbe verejných politík v prostredí MNO a verejnej správy na úrovni dizajnovania, riadenia monitoringu a vyhodnocovania participatívnych procesov,
- odborná platforma a sieť expertov pre participatívnu tvorbu verejnej politiky, participácie a komunikácie s verejnosťou,
- schopnosť vytvorenia a implementovania nových foriem a obsahov vzdelávania, čím sa zdôrazní viacero parciálnych popularizačných výstupov, čo vytvorí predpoklad pre stimulovanie spoločenského záujmu o zachovanie a tvorbu sociálneho kapitálu na území PSK v minoritnom a majoritnom prostredí.

Kľúčoví experti MNO a ich úloha pri tvorbe verejnej politiky:

Odborným garantom bude p. prof. Kamil Kardis, PhD

(<https://www.unipo.sk/greckokatolicka-teologicka-fakulta/katedry/kfr/7/kkardis/op/>)

Základné údaje:

Kvalifikácia:

1999 – 2003 doktorandské štúdium – odbor sociológia – Katolícka univerzita Jána Pavla II. v Lubline (Poľská republika), Fakulta spoločenských vied. Stupeň dosiahnutého vzdelania PhD. zo sociológie

2011 - docentúra – odbor Religionistika

2018 - profesúra -- odbor Religionistika

Jazykové zručnosti:

Poľský jazyk – aktívne slovne a písomne

Litovský jazyk – aktívne slovne aj písomne

Talianky jazyk – aktívne slovne aj písomne

Ruský jazyk – aktívne slovne aj písomne

Anglický jazyk – pasívne

Nemecký jazyk - pasívne

Prax:

2004 – doteraz, docent na Katedre filozofie a religionistiky, Gréckokatolíckej teologickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove

2010 – 2014 – mimoriadny profesor Instytut Socjologii WNIHiS UKSW w Warszawie

2013 – doteraz hosťujúci profesor (profesor visiting) Instytut Ekonomii i Zarządzania PWSTE w Jaroslawiu

Odborné zameranie:

Súčasná sociologická teória, Sociológia kultúry a etnických skupín, Sociológia náboženstva, Sociológia práva a rodiny

Funkcie a členstvo vo vedeckých, odborných a profesijných spoločnostiach:

- Medzinárodný expert Poľskej akreditačnej komisie pri Ministerstve školstva PR

- garant študijného bakalárskeho programu Multikultúrne európske štúdiá, v študijnom odbore 2.1.16 Religionistika

- člen odborovej komisie v odbore Religionistika na GTF PU v Prešove

- člen Slovenskej sociologickej spoločnosti pri SAV

- člen Vedeckej rady Gréckokatolíckej teologickej fakulty PU v Prešove
- člen Akademického senátu Prešovskej univerzity v Prešove 2007-2011
- člen Akademického senátu Gréckokatolíckej teologickej fakulty PU v Prešove

Expertom č. 2 PRO COMMUNIO, o.z. bude odborník na pozícii procesného analytika z radov spolupracovníkov občianskeho združenia.

Spolupracujúca MNO zabezpečí účasť ďalších expertov pre problematiku témy vzdelávanie marginalizovaných skupín a trhu práce podľa požiadaviek žiadateľa projektu a postupu analýz a výskumu. Partner bude v rozpočte projektu disponovať so sumou vo výške 20 000,- eur financovanie činnosti 2 hlavných expertov MNO a prípadne ďalších odborných spolupracovníkov a zabezpečí príslušné administratívne a koordinačné činnosti.

V prípade, že priebeh realizácie projektu si vyžiada účasť ďalších MNO, tieto budú zapojené do realizácie projektu bez navýšenia rozpočtu projektu.

Čestné vyhlásenie žiadateľa

Ja, dolu podpísaný žiadateľ (štatutárny orgán žiadateľa) čestne vyhlasujem, že:

- všetky informácie obsiahnuté v žiadosti o spoluprácu a všetkých jej prílohách sú úplné, pravdivé a správne,
- budem rešpektovať a dodržiavať navrhnutý rámec aktivít pilotnej schémy,
- s pomocou ÚSV ROS budeme cielene podporovať ďalšie vzdelávanie zamestnancov VÚC v oblasti participatívnej tvorby verejných politík a zapájania verejnosti do vecí verejných na úrovni - manažéra/koordinátorov participácie, ostatných odborných zamestnancov na riadiacich pozíciách úradu, ostatných relevantných zamestnancov, ktorých sa participatívna tvorba verejnej politiky priamo týka,
- zabezpečím finančné prostriedky na spolufinancovanie projektu tak, aby nebola ohrozená jeho implementácia,
- spĺňam podmienky poskytnutia príspevku uvedené v príslušnej výzve.

Titul, meno a priezvisko štatutárneho orgánu: PaedDr. Milan Majerský, PhD.

Názov subjektu: Prešovský samosprávny kraj

Podpis:

A large rectangular area of the document is redacted with a solid pink color, obscuring the signature of the official.

Miesto podpisu: Prešov

Dátum podpisu: 15.apríla 2020